

Doma

Tokratni uvod naj bo namenjen vsem tistim, ki praznujete 1. maj, pa še tistim, ki ga ne. Morda slednjim še bolj. Brez prepričevanja in vsiljevanja, le v premislek. Vsako leto je

podobno. Delavci, delavske pravice, sindikati: teme za okrogle mize, poročila, intervjuje, kritik in razglabljanja. Novinarjev seveda, pa kakšnega politika, če mu že ravno pride prav, da malo pljune. En dan pred praznikom in na dan sam. Potem to večinoma izgine iz naslovnice, prvih novic in medijev nasplah. Praznik je mimo, ljudje se vrnejo z dopustov, ki bi jih delodajalci najraje skrajšali na pol, še bolje ukinili. Mnenja pa različna: od tistih, ki so pozabili, zakaj sploh so doma in jih to preveč ne zanima, do tistih, ki sploh niso bili doma, ker kliče delo (beri: delodajalec). Vedno jih je tudi nekaj vmes, ki se vsaj na ta dan zamislijo v vsebino praznika, o tem, od kod praznik izvira in kaj vse je sploh treba storiti, da se stvari kot so delo, plača, dopust, praznik (da ne naštevam) zdijo samoumevni. Ni treba daleč nazaj, ali pa daleč od doma, a se perspektiva precej spremeni. So bile smrtne žrtve, protesti, krvave stavke, če hočete vojne zaman? Je prav, da pozabimo, zakaj imamo 8 urni delavnik. Ali bolje, je prav, da pozabimo,

da imamo 8 urni delavnik? Se je res tako lahko odpovedati vsemu, kar so delavci v zadnjih 130 letih dosegli z dvema korakoma naprej in enim nazaj? Je res, da mi ni treba storiti ničesar, ker bodo drugi zame? Bo treba izgubiti vse, da se bomo spomnili, da smo to že imeli? In kdo bo kriv, ko se bo to zgodilo? Sindikati? Kdor je odgovoril tako, naj premisli še enkrat. Po naslednjem vrstnem redu: sem član? Če nisem, moram utihniti tisti trenutek. In mora me biti sram, da niti s članstvom ne prispevam, da bi mi bilo bolje ali drugače. Nimam pravice kritizirati nečesa, česar ne poznam, kjer ne sodelujem, ampak samo žanjem sadove. Lahko jih tudi vrnem, npr. Od plače do nadomestil, od dopusta do malice. Ali pa dam članu. On je prispeval k temu, da imam. Drugi odgovor: sem član. Potem lahko kritiziram. Lahko tudi pomagam. Imam slabega predsednika, vem, kako boljše. Pomagal bom, sodeloval bom. Vprašal bom. Pomagal bom svojemu zaupniku. Stavkal bom, ko se bomo zmenili. Tretji odgovor: sindikalist sem. Trudim se. Službe več ne bom dobil, ker delodajalci nisem po godu. A vem, da delam za vse in trudim

se, po najboljših močeh. Včasih ne znam, ne zmorem. Sam gotovo ne.

Razmislite dragi bralci. Spomnite se naslednjič, ko bo odgovor, da sindikat nič ne naredi. Morda je celo res: naredite vi, pomagajte, sodelujte.

Ker je vrag odnesel šalo. Kapital na drugi strani samo čaka, da vzame še tisto, kar je ostalo. In vam da, če vam da, kadar vam da in kolikor vam želi dati. Sami se boste trgali za to, če ne boste tega delali skupaj, združeni, močni. In to je vsebina 1. maja. Zmoremo, če smo skupaj, pademo, če smo sami. Živel 1. maj. A ja, pa 2. tudi, ohranili smo ga sindikati.

Ekonomski podatki

V primerjavi s februarско blagovno menjavo v letu 2016, je bil v februarju 2017 izvoz višji za 8,8%. V prvih 2 mesecih skupaj pa je bil izvoz višji za 8,9% in uvoz višji za 13,7%. Pokritost uvoza z izvozom je bila 100,9 odstotna.

Stopnja anketne brezposelnosti v letu 2016 je bila 8,0%, kar je najnižja vrednost po letu 2010, ko je bila 7,3%.

V letu 2016 je bila v Sloveniji 2.064.000 prebivalcev, od tega povprečno 915.000 delovno aktivnih, 80.000 brezposelnih in 763.000 neaktivnih (307.000 je bilo mlajših od 15 let). Stopnja delovne aktivnosti je bila 52,1% (moški 56,7% in ženske 47,5%).

V obdobju I – II 2017 / I – II 2016 se je v Sloveniji industrijska proizvodnja povečala za 5,4%, v predelovalnih dejavnostih se je povečala za 5,2%, v C/24 – proizvodnja kovin se je zmanjšala za 4,1%, v C/25 – proizvodnja kovinskih izdelkov brez strojev in naprav se je povečala za 3,0%, v C/26 – proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov se je povečala za 0,4%, v C/27 – proizvodnja električnih naprav se je povečala za 11,7%, v C/28 – proizvodnja drugih strojev in naprav se je povečala za 6,2%, v C/29 – proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic se je povečala za 2,1%, v C/30 – proizvodnja drugih vozil in plovil se je zmanjšala za 3,9%, v C/33 – popravila in montaža strojev in naprav se je povečal za 28,2%.

V prej navedenem obdobju so se prihodki od prodaje v industriji povečali za 5,5%, v predelovalnih dejavnostih za 4,1%, v C/24 – proizvodnja kovin so se povečali za 1,1%, v C/25 – proizvodnja kovinskih izdelkov brez strojev in naprav so se povečali za 2,6%, v C/26 – proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov so se zmanjšali za 2,0%, v C/27 – proizvodnja električnih naprav so se povečali za 10,8%, v C/28 – proizvodnja drugih strojev in naprav

so se povečali za 9,3%, v C/29 – proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic so se povečali za 1,6%, v C/30 – proizvodnja drugih vozil in plovil so se povečali za 35,8%, v C/33 – popravila in montaža strojev in naprav so se povečali za 30,0%.

V prej navedenem obdobju so se zaloge industrijskih proizvodov povečale za 4,9%, v predelovalnih dejavnostih so se povečale za 5,1%, v C/24 – proizvodnja kovin so se zmanjšale za 4,0%, v C/25 – proizvodnja kovinskih izdelkov brez strojev in naprav so se povečale za 4,6%, v C/26 – proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov so se povečale za 11,5%, v C/27 – proizvodnja električnih naprav so se povečale za 9,6%, v C/28 – proizvodnja drugih strojev in naprav so se povečale za 10,7%, v C/29 – proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic so se povečale za 6,8%, v C/30 – proizvodnja drugih vozil in plovil so se povečale za 31,7%, v C/33 – popravila in montaža strojev in naprav so se povečale za 24,5%.

Cene kmetijskih pridelkov pri pridelovalcih so bile v februarju 2017 povprečno za 2,6% višje kot pred letom dni: od tega so bile cene rastlinskih pridelkov višje povprečno za 3,0% in cene živalskih proizvodov višje povprečno za 2,5%.

Povprečna mesečna bruto plača za februar 2017 je znašala 1.581,37€ in je bila nominalno za 0,5% višja kot pred letom dni, neto pa 1.034,20€ in je bila nominalno za 1,2% višja kot pred letom dni.

Število delovno aktivnih oseb se je v celotni Sloveniji v februarju 2017 / februar 2016 povišalo za 3% (na prejšnji mesec za 0,4%) in jih je bilo 826.206, od tega 739.233 zaposlenih (od tega 690.295 pri pravnih osebah, 48.938 pri fizičnih osebah in 86.973 samozaposlenih).

Vrednost kazalnika zaupanja potrošnikov je bila v primerjavi z aprilom 2016 višja za 12 odstotnih točk, glede na povprečje leta pa z 9 odstotnih točk.

Po reviziji je primanjkljaj države v letu 2016 znašal 733 mio ali 1,8 % BDP. Konsolidiran bruto dolg države pa je ostal nespremenjen: 31.677 mio € ali 79,7%.

Marec 2017 / marec 2016 so se cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih povišale za 1,9% (cene proizvodov, prodanih na trgu držav zunaj evrskega območja so se povišale za 4,0%, na trgu evrskega območja pa so se povišale za 2,5%).

Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila aprila 2017 za 3 odstotne točke nižja kot marca 2016 in za 1 odstotno točko višja kot aprila 2016 ter za 10 odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja.

Kazalnik gospodarske klime je bil aprila 2017 za 0,7 odstotne točke nižji kot marca 2017 in za 14,2 odstotne točke višji od dolgoletnega povprečja, na april leta 2017 pa je bil višji za 6,1 odstotne točke.

1.1.2017 je imela Slovenija 2.065.895 prebivalcev od tega 114.438 tujcev ali 5,5 % prebivalcev.

Cene uvoženih proizvodov so v marcu 2017 ostale na enakem nivoju kot lani, a za 4,7% višje kot pred letom dni (dobavljeni proizvodi iz držav evrskega območja so se podražili za 6,8%, iz držav zunaj evrskega območja pa so se podražile za 2,2%).

Mesečni TOM v maju 2017 ostaja 0,2%, letni pa se je znižal na 2,38%.

V aprilu 2017 je bila inflacija 0,3%, letna IV2017 / IV 2016 je bila 1,8%, I – IV 2017 je bila 1,0% in povprečna letna IV 2017 – V 2016 / IV 2016 – V 2015 je bila 0,8%.

Nova znanja za nova delovna mesta(4)

Izobraževanje in usposabljanje lahko prispevata k rasti in ustvarjanju delovnih mest, če sta osredotočeni na potrebo znanja, spretnosti in kompetence za delo.

Pomembnost in obseg učenja / povečevanja učnih vsebin sta odvisni od tega, kako se ocenjujeta. Pri tem je potrebno poslovno preučiti potencial novih tehnologij pri iskanju ocenjevanja ključnih kompetenc.

Gre za prizadevanje po izkoriščanju potenciala informativno - komunikacijske tehnologije, pa tudi digitalna industrijska revolucija prinaša pomembne priložnosti za izobraževanje.

Posamezniki se lahko izobražujejo kjerkoli in kadarkoli – to pomeni, da so njihove izobraževalne poti prožne in prilagojene.

Povedali so

Dr. Katarina Kresal Šoltes, Inštitut za delo:

»Dejstvo je, da imajo delavci večjo pogajalsko moč, če se z delodajalci pogajajo za kolektivno pogodbo prek sindikata, tudi z uporabo stavke, kot pa vsak zase... Brez sindikata bi bile zagotovo plače nižje, delavniki še daljši, negotovost zaposlitve še večja in socialni položaj vseh, ki si sredstva za preživljanje pridobivamo z odvisnim delom, to pa je velika večina prebivalstva, neprimerno slabši. Močni, povezani in učinkoviti sindikati so zato v interesu velike večine ljudi... Na splošno bi rekla, da v nasprotju z negativno podobo sindikatov, ki jih širijo množični mediji, glede na primerljive kazalce uspešnosti socialnega dialoga Slovenija v primerjavi z drugimi državami EU sodi v sam vrh razvitosti in učinkovitosti socialnega dialoga, za kar gre pretežno zasluga prav sindikatom.

(Vir: Intervju, Nedelo, 30.4.2017)

Poslana strokovna gradiva

- Vštevanje določenega izobraževanja v delovni čas
- Pomoč za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb
- Čezmejno izvajanje storitev
- Sindikalna lista za april 2017
- Plače februar 2017

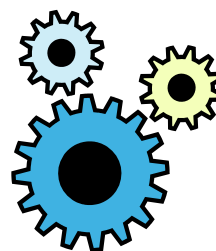
Iz. Ur.l. RS

- št. 22 z dne 28.4.2017: Dodatek št. 1. h KPD za kovinske materiale in livarne Slovenije

Aktivnosti sindikalnih podružnic

- Kovinarska d.o.o., Bled: Sistemizacija delovnih mest
- METALFLEX d.o.o., Tolmin: Predlog akta o sistemizaciji delovnih mest
- CIMOS d.d., Koper: predlog stimulatívnege dela plače
- WV Term d.o.o., Maribor: odpravljanje kršitev pri delodajalcu
- STARKOM d.o.o., Maribor: pogajanja o izplačilu regresa za letni dopust
- Skupina IMPOL, Slov. Bistrica: pogajanja o povišanju osnovnih plač
- KOLEKTOR d.o.o., Idrija: pogajanja o podjetniški KP
- Steel Štore d.o.o., Štore: pogajanja o povišanju osnovnih plač

Podelitev plaket ZSSS

25.4.2017 je bila letošnja podelitev priznanj ZSSS, ki je potekala v veliki dvorani v Domu sindikatov v Ljubljani. Priznanje je iz SKEI Slovenije prejel Branko Štiberc predsednik sindikalne podružnice SKEI Arosa Mobilia iz Maribora in Komisija za kulturo in šport pri RO SKEI Slovenje, katero je prevzel predsednik komisije Ivo Beondič.

Nekaj utrinkov iz letošnjega praznovanja prvega maja

